

Raadsinformatiebrief

<i>Aan</i>	Raad
<i>Portefeuillehouder</i>	Janneke van den Hout
<i>Onderwerp</i>	Taakstelling huisvesting statushouders
<i>Datum</i>	25-04-2023

Kennisnemen van

- het oordeel van de provincie over de realisatie van de taakstelling voor huisvesting van statushouders in het eerste en het tweede halfjaar van 2022;
- de hoogte van de taakstelling voor huisvesting van statushouders voor het eerste halfjaar van 2023;
- de stand van zaken over deze taakstelling op dit moment;
- de vervolgstappen.

Inleiding

De Rijksoverheid bepaalt elk half jaar hoeveel statushouders gemeenten een plaats moeten geven om te wonen. Dit aantal staat in de taakstelling voor huisvesting van statushouders. De hoogte van de taakstelling hangt af van twee factoren:

- het aantal inwoners van de gemeente;
- het aantal verblijfsvergunningen dat de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) verwacht af te geven in het komende halfjaar.

De provincie Noord-Brabant is toezichhouder voor de realisatie van de taakstelling voor huisvesting van statushouders. De provincie heeft ons op 25 augustus 2022 en op 21 maart 2023 een brief gestuurd. Daarin geeft de provincie haar oordeel over de realisatie van de taakstelling voor huisvesting van statushouders in respectievelijk het eerste en het tweede halfjaar van 2022. Dit oordeel brengen wij ter kennis van uw raad. Daarnaast geven wij uw raad inzicht in de stand van zaken met betrekking tot de realisatie van de taakstelling op dit moment. Tot slot informeren wij uw raad over de taakstelling voor huisvesting van statushouders voor het tweede halfjaar van 2023.

Informatie

Het oordeel van de provincie

In het eerste halfjaar van 2022 had de gemeente Goirle een taakstelling voor het huisvesten van 14 statushouders. Uit voorgaande perioden was er nog een achterstand van 5 statushouders. In totaal diende de gemeente Goirle voor 1 juli 2022 19 statushouders te huisvesten. Op 1 juli 2022 had de gemeente Goirle 18 statushouders gehuisvest en was er nog een achterstand van 1 statushouder. De provincie heeft in haar oordeel van 25 augustus 2022 meewogen dat de achterstand op de taakstelling is teruggelopen van 5 (per 1 januari 2022) naar 1 (per 1 juli 2022).

In het tweede halfjaar van 2022 had de gemeente Goirle een taakstelling voor het huisvesten van 19 statushouders. Uit voorgaande perioden was er nog een achterstand van 1 statushouder. In totaal diende de gemeente Goirle voor 1 januari 2023 20 statushouders te huisvesten. Op 1 januari 2023

had de gemeente Goirle 9 statushouders gehuisvest en was er een achterstand van 10 statushouders.

Het oordeel van de provincie van 21 maart 2023, na het tweede halfjaar van 2022 luidt: voldoet niet. Op het dashboard¹, dat de provincie publiceert, krijgt de gemeente Goirle de kleur rood. De achterstand op de taakstelling is te groot en de gemeente Goirle heeft al een langere periode een achterstand op de taakstelling. Gevolg is dat de gemeente Goirle stijgt op de interventieladder van de provincie.

Gevolgen van het oordeel van de provincie

De gemeente Goirle moet een plan van aanpak maken met SMART acties, termijnen en te verwachten effecten van de door de gemeente te nemen stappen om alsnog tijdig aan de verplichtingen te voldoen. Hierbij moet de taakstelling over het eerste halfjaar van 2023 worden meegenomen, inclusief een vooruitblik voor het tweede halfjaar. Dit plan van aanpak moet het college binnen 6 weken² na dagtekening van het toezichtsoordeel (dat wil zeggen: vóór 1 mei 2023) aanleveren.

Taakstelling eerste halfjaar 2023

De gemeente Goirle heeft voor het eerste halfjaar van 2023 een taakstelling van 29 statushouders. Uit eerdere perioden resteert een achterstand van 10 statushouders. Dit betekent dat de gemeente Goirle vóór 1 juli 2023 in totaal $29 + 10 = 39$ statushouders moet huisvesten.

Stand van zaken taakstelling op dit moment

Sinds 1 januari 2023 zijn er 14 statushouders gehuisvest. Dat betekent dat we nog 25 statushouders moeten huisvesten vóór 1 juli 2023. Zie voor een overzicht van plaatsingen onderaan deze raadsinformatiebrief.

De taakstelling voor het tweede halfjaar van 2023 is nog niet bekendgemaakt. Het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) verwacht dat de taakstelling voor het tweede halfjaar ongeveer 10% hoger zal zijn dan in het eerste halfjaar. Voor de gemeente Goirle betekent dit dat we in het tweede halfjaar van 2023 rekening moeten houden met een taakstelling van 32 vergunninghouders.

Belemmeringen

Huisvesten van statushouders doet de gemeente Goirle samen met Woonstichting Leystromen en de Werkgroep opvang statushouders (WOS) vanuit het Dorpsteam. Samen met deze partners spant de gemeente Goirle zich maximaal in om de taakstelling te behalen. Daarbij lopen we aan tegen een aantal hardnekkige belemmeringen:

- de doorstroom bij sociale huurwoningen is gering en er komen veel minder woningen vrij door de crisis op de woningmarkt;
- het percentage sociale huurwoningen ligt lager dan de landelijk gewenste 30%;
- ons woningaanbod heeft te weinig aanbod voor alleenstaanden.

Om concreet te maken hoe nijpend het tekort aan woningen is: er komen dit jaar via Woonstichting Leystromen 12 woningen beschikbaar voor statushouders. We hebben er vóór 1 juli 2023 al 14 nodig. Voor het tweede halfjaar van 2023 hebben we naar schatting nogmaals 14 woningen nodig.

¹ Het dashboard is te vinden op www.brabant.nl/ibt.

² In de brief van de provincie staat een termijn van vier weken. Na contact met de provincie blijkt dat de termijn 6 weken bedraagt.

Andere belangrijke factor is dat de huisvesting van statushouders niet deze enige opgave is. De opvang van Oekraïense vluchtelingen (41 personen) en de noodopvang ter ontlasting van Ter Apel (ongeveer zeventig personen) kosten óók ruimte en mankracht.

Vervolg

De achterstanden zijn te groot en de belemmeringen te hardnekkig om met voor de hand liggende snelle, tijdelijke oplossingen weg te werken. Bij eerdere pogingen om plaatsingen te versnellen bleek al dat Goirle geen gebruik kan maken van bestaand vastgoed (grotere locaties). De 'Hotel- en accommodatieregeling' (HAR) van het COA is daardoor geen optie. Daarbij komt dat dit geen duurzame oplossing is omdat er extra verhuizen, onzekerheid en een slechter uitgangspunt voor de integratie bijkomen.

Als er zich kansen voordoen, zullen we ze zeker niet laten lopen. Maar we richten onze energie op het vinden van duurzame oplossingen. Daarbij volgen we twee sporen.

Bestuurlijk gesprek

Volgens het toezichtsbeleid van de provincie moeten wij voor 1 mei 2023 een plan van aanpak aanleveren. Als dit plan niet voldoet, volgt volgens de interventieladder van de provincie een bestuurlijk gesprek. Wij zullen bij de provincie sowieso aandringen op een bestuurlijk overleg. Daar geven we aan tegen welke belemmeringen wij aanlopen in onze gemeente en aan welke meer duurzame oplossingen we werken voor de korte en middellange termijn.

Duurzame oplossingen

De gemeente Goirle neemt deel aan de 'regionale taskforce flexwonen'. Deze is opgericht op het aanbod van betaalbare (sociale) huurwoningen voor de verschillende (kwetsbare) doelgroepen te vergroten.

Daarnaast gaan we een kleine, daadkrachtige projectgroep formeren, zoals eerder aangekondigd. Deze projectgroep gaat, met inbreng van buitenaf, breed kijken naar de mogelijkheden voor huisvesting van doelgroepen, waaronder statushouders. Het doel is om samen te komen tot aanvullende oplossingen. Inmiddels is hiervoor een ambtelijk opdrachtgever aangesteld en is een interne projectleider gevonden. Kanttekening hierbij is dat zelfs nu dit hoge prioriteit krijgt, er nog tijd overheen gaat voordat we statushouders kunnen huisvesten.

Communicatie

We nodigen de provincie uit voor een bestuurlijk overleg.

Bijlagen

De brieven van de provincie van 25 augustus 2022 en 21 maart 2023 met het toezichtsoordeel zijn bijgevoegd.

Bijlage: tabel verloop huisvesten statushouders vanaf 1 januari 2022

<u>Datum</u>	<u>Gehuisvest</u>	<u>Aantal</u>	<u>Taakstelling</u>
01-01-2022	Taakstelling (14) plus achterstand (5)		-19
10-01-2022	Huisvesting gezin 3 personen	3	-16
25-02-2022	Huisvesting alleenstaande	1	-15
15-03-2022	Huisvesting alleenstaande (nareiziger)	1	-14
09-05-2022	Huisvesting gezin 6 personen	6	-8
09-05-2022	Huisvesting gezin 5 personen	5	-3
10-05-2022	Plaatsing 2 alleenstaande minderjarige statushouders ³	2	-1
30-06-2022	Taakstelling einde eerste halfjaar 2022		-1
01-07-2022	Taakstelling tweede halfjaar 2022	-19	
	Totaal te huisvesten in het tweede halfjaar 2022		-20
01-08-2022	Af: verhuizing 2 alleenstaande minderjarige statushouders ⁴	-2	-22
04-08-2022	Huisvesting alleenstaande	1	-21
19-08-2022	Huisvesting gezin 6 personen	6	-15
27-09-2022	Huisvesting gezin 5 personen	5	-10
31-12-2022	Taakstelling einde tweede halfjaar 2022		-10
01-01-2023	Taakstelling eerste halfjaar 2023	29	-39
06-12-2022	Huisvesting alleenstaande ⁵	1	-38
07-02-2023	Huisvesting gezin 3 personen	3	-35
20-02-2023	Huisvesting alleenstaande	1	-34
28-02-2023	Huisvesting gezin 3 personen	3	-31
01-03-2023	Huisvesting alleenstaande ⁶	1	-30
15-03-2023	Huisvesting gezin 5 personen	5	-25
	Te realiseren voor 01-07-2023		25

³ Alleenstaande minderjarige vergunninghouders tellen bij plaatsing mee voor de taakstelling. Verhuizen zij voordat zij 18 jaar oud zijn naar een andere gemeente, dan gaan zij in de gemeente Goirle weer van de taakstelling af.

⁴ Omdat 2 alleenstaande vergunninghouders zijn geplaatst, maar voor hun 18^e verjaardag verhuizen naar een andere gemeente, gaan zij weer van de taakstelling af.

⁵ De woning is op 6 december 2022 aan de statushouder toegewezen. De registratie voor de taakstelling is pas in 2023 meegenomen door het COA.

⁶ De plaatsingen van 1 en 15 maart 2023 zijn nog niet verwerkt door het COA.